

[Axel Kristensen.]

tidligere Regering opnaede Resultater som daarlige. Det bør vel nævnes, at Statistisk Departement opgiver Forringelsen af Bankernes Valutastilling til 250 Mill. Kr., andet Forbrug af Valuta til 100 Mill. Kr., og at altsaa vor Likviditet paa denne Maade er formindsket med ca. 350 Mill. Kr.

Hvad i øvrigt det foreliggende Lovforslag angaar, er det med Beklagelse, man ser det fremsat igen. En Bemyndigelseslov af denne Art og dette Omfang er noget meget ubehageligt, særlig nu, for man maa huske paa, at man i det foreliggende Tilfælde ikke alene gennem denne Bemyndigelseslov giver Bemyndigelse til en Række Embedsmænd — for det er jo ganske udelukket, at Ministeren kan kende eller deltage i blot en ringe Brøkdels af de Afgørelser, der træffes —, men ogsaa giver Bemyndigelse til en Minister, der har en anden Opfattelse af, hvorledes Samfundets økonomiske Liv bør opbygges, end dette høje Tings Flertal. Jeg kan føje til, at det saamænd ogsaa er en ubehagelig Lov for en Minister, hvad jeg tror, enhver, der har prøvet at administrere den — ogsaa den højtærede Handelsminister — vil erkende. Det er ikke nogen morsom Opgave at skulle træffe Afgørelser, der i en Række Tilfælde over for den enkelte er urimelige, selv om de er rigtige og nødvendige over for Helheden.

Naar man skal behandle saa mange forskellige Sager, maa Afgørelserne blive skematiske, og der er ingen Muligheder for individuelle Hensyn — ellers kan man ikke administrere. Afgørelserne bliver derfor vilkaarlige, ofte urimelige; de nedsætter Initiativ og Handleevne, og de nye Aargange af erhvervsdrivende faar, naar disse Tilstande strækker sig over mange Aar, ingen rimelige Vilkaar.

Der er sket en Koncentrering af Magt her i København, som ingen Rimelighed har. Hvorledes skal en Embedsmand i København f. Eks. kunne bedømme, om der maa etableres et nyt Bageri i Nørre Snede? Det kan han ikke, men han skal gøre det alligevel, som Forholdene nu ligger. Tilfældighederne og dermed Vilkaarlighederne bliver derfor utallige. Lad det være sagt klart, at dette ikke er en Kritik af dem, der arbejder med Sagerne, men af Systemet. Jeg ved naturligvis, at ikke alle kan være lige dygtige og flittige i saa store Institutioner som dem, der her er Tale om — det er vel Mennesker, som alle vi andre —, men jeg tænker ofte med meget stor Taknemmelighed paa de meget dygtige og samvittighedsfulde Medarbejdere, jeg lærte at kende i min meget korte Ministertid.

Straks efter Krigen gik vi vel alle og haabede, at Freden vilde give hurtigere Muligheder for Afvikling af denne Lovs Omraade, men som Forholdene ligger, tror jeg, vi maa se den Sandhed i Øjnene, at skal vi vente, til det kommer udefra, skal vi vente længere, end vi kan taale. Vi maa selv skabe Mulighederne for at faa alle disse Restriktioner afskaffet. Vi maa have fjernet den for store Købeevne, saaledes at der bliver Balance mellem Tilbud og Efterspørgsel, baade for Varer og Arbejdskraft; den automatiske Indtægtsregulering maa fjernes. Det er helt urimeligt og skadeligt, at fordi de Varer, vi skal importere, bliver dyrere og vi altsaa skal give mere i Bytte og saaledes faar mindre til eget Forbrug, skal Indtægterne stige, og dermed Købeevnen, samtidig med at Varemængden altsaa faktisk falder. Enhver Indtægtsstigning, der er baseret paa større Varemængde ud af Produktionen, er af det gode; de Indtægtsstigninger, der skal betales med Prisstigninger, er af det onde. Det er taabeligt at ville opretholde en tilfældig Realindkomst uanset Velstand og Produktionsstørrelse.

Vi kommer til at søge væk fra de kunstige Prisniveauer, opstaaet ved Tilskud og Prisansættelser. Det bliver nødvendigt at have ærlige Valutakurser, der bestemmes af Forholdet mellem Produktionsprisniveauerne i de paagældende Lande. Det maa erkendes, at vi er fattigere, end vi var i 1939, og vi maa respektere dette i vore Bestræbelser for at forøge Levefoden i Landet.

Før Regeringen har løst disse Opgaver, kan man desværre næppe undvære en Lov, der giver Handelsministeren ret store Beføjelser, men vi vil gerne prøve paa i det kommende Udvalg at sikre os en Decentralisering af Administrationen, hvor dette kan gøres; det vil være billigere og det vil være bedre, og de ledende Embedsmænd i de nu meget store Institutioner vil faa langt større Mulighed for at gøre en personlig Indsats i alle de mange Sager, der sorterer under dem.

Endvidere ønsker vi i Udvalget undersøgt, om der er Mulighed for at angive saadanne Retningslinier, at man i højere Grad afgør Sagerne generelt og ikke individuelt, saaledes at Mulighed for personlig Vilkaarlighed kan undgaas og Borgerne i højere Grad virke frit. Man maa tilsigte mere Offentlighed i Afgørelserne. Det er nødvendigt, at Befolkningen i højere Grad forstaaer, hvorfor Afgørelserne bliver netop, som de bliver. Vi vil saa stærkt som muligt gaa ind for, at Bevillingerne til Import faar saadanne Løbetider, at Misèren med Fornyelserne kan undgaas. Det vil være en betydelig